

**Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
na terenie Jeleniej Góry za rok 2019
Aktualizacja**

Jelenia Góra

Wykonawca:

Urząd Miasta Jelenia Góra
Departament Gospodarki Miasta
Wydział Gospodarki Komunalnej
Referat Gospodarki Odpadami
ul. Okrzei 10
58-500 Jelenia Góra

*Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu
na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.*

Jelenia Góra, listopad 2020 r.

Spis treści

1. Cel przygotowania analizy.....	3
2. Podstawa prawna sporządzenia analizy	3
3. Uwarunkowania formalno-prawne z zakresu gospodarki odpadami	3
4. Zakres analizy	4
4.1. Zasady ogólne gospodarki odpadami komunalnymi _____	5
4.1.1. Założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022	5
4.1.2. Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi.....	6
4.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania _____	11
4.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi _____	17
4.4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych _____	17
4.5. Liczba mieszkańców _____	17
4.6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 _____	17
4.7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy _	17
4.8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. _____	19

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Jeleniej Góry w 2019 roku. Celem analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych miasta w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439).

3. Uwarunkowania formalno-prawne z zakresu gospodarki odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej Analizy opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym oraz ustawy i akty prawne dotyczące problematyki gospodarki odpadami, tj:

- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego przyjęty uchwałą nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167),
- Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1403),
- Uchwała nr 209.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Jeleniej Góry (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2016 r., poz. 3291),
- Uchwała nr 102.XI.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10 lipca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Jeleniej Góry (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2019 r. poz. 4613),
- Uchwała nr 208.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2016 r., poz. 3290),
- Uchwała nr 296.XL.2017 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2017 r., poz. 1880),
- Uchwała nr 103.XI.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10 lipca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie

odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2019 r., poz. 4614),

- Uchwała nr 206.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2016 r., poz. 3288),
- Uchwała nr 445.XLVII.2013 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r., poz. 6575),
- Uchwała nr 463.LI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 stycznia 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r., poz. 582),
- Uchwała nr 100.XI.2019 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2019 r., poz. 4611),
- Uchwała nr 331.XXXIII.2012 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. Poz. 251),
- Uchwała nr 42.VII.2015 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w Jeleniej Górze obowiązkowego zadania własnego Miasta Jelenia Góra, dotyczącego prowadzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (Dz. Urz. Woj. Dol z 2015 r., poz. 1068),
- Uchwała nr 259.XXXV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 13 grudnia 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w Jeleniej Górze obowiązkowego zadania własnego Miasta Jelenia Góra, dotyczącego prowadzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (Dz. Urz. Woj. Dol z 2016 r., poz. 5856),
- Uchwała nr 205.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (Dz. Urz. Woj. Dol z 2016 r., poz. 3287).

4. Zakres analizy

Zakres niniejszej analizy określa art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439).

Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbę mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

4.1. Zasady ogólne gospodarki odpadami komunalnymi

4.1.1. Założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022

Cele i kierunki działań zgodne z WPGO:

Podstawowym celem w zakresie gospodarki odpadami przyjętym dla województwa dolnośląskiego jest opracowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, umożliwiającego wypełnienie podstawowych zasad gospodarki odpadami, które stanowią:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- wykorzystanie odpadów w procesie recyklingu, odzysku, unieszkodliwiania odpadów, których nie można przetworzyć innymi metodami,
- zmniejszenie masy odpadów kierowanych na składowiska odpadów (szczególnie odpadów ulegających biodegradacji),
- wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów.

Cele szczegółowe:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców,
- zmniejszenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - do 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- osiągnięcie do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo;
- poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo.

4.1.2. Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi

W roku 2013, zgodnie z nowelizacją przepisów, gminy stały się właścicielem odpadów wytwarzanych przez mieszkańców i to na nich spoczywa obowiązek zorganizowania sprawnego i szczelnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W tym systemie to gminy w drodze zamówienia publicznego wybierają firmę, która będzie odbierać odpady od mieszkańców oraz podpisują stosowną umowę. Zmiany wynikające z nowelizacji mają na celu zwiększenie masy odzyskiwanych surowców wtórnych, ograniczenie składowania odpadów na składowiskach oraz zmniejszenie zjawiska pozbywania się odpadów w sposób nielegalny, np. poprzez spalanie odpadów lub ich „podrzucanie” na tereny niezainwestowane. Miasto Jelenia Góra na podstawie art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w celu zapewnienia szczelności systemu oraz realizacji wyżej wymienionych założeń, objęło odbiorem również nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne.

W roku 2019 obowiązywała umowa na świadczenie usług w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zawarta w dniu 31.01.2018 r. w wyniku zamówienia z wolnej ręki w oparciu o przesłanki art. 67 ust. 1 pkt 12 Prawo zamówień publicznych (tzw. in-house), w ramach którego Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. świadczyło usługi związane z:

- odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Jeleniej Góry pochodzących od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych (tzw. „mieszanych”),
- prowadzeniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- usuwaniem odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania,

oraz trzy umowy w ramach których Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. świadczyło usługi związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych z terenu Jeleniej Góry, tj.:

- zamówienie w drodze przetargu nieograniczonego na podstawie art. 6c, ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązujące w okresie od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2019 r.,
- zamówienie z wolnej ręki w oparciu o przesłanki art. 67 ust. 1 pkt 6 Prawo zamówień publicznych obowiązujące w okresie od 1 lutego 2019 r. do 30 kwietnia 2019 r.,
- zamówienie w drodze przetargu nieograniczonego na podstawie art. 6c, ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązujące od 1 maja 2019 r. - nadal.

W ramach podpisanych umów Wykonawca zobowiązany jest m.in. do:

- realizowania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych zlokalizowanych w Jeleniej Górze,

- realizowania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Jeleniej Góry pochodzących od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych,
- dostarczania do nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych pojemników do gromadzenia odpadów zmieszanych,
- dostarczania worków do segregacji do nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej,
- organizowania odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon z nieruchomości zamieszkałych,
- organizowania dwóch jesiennych zbiórek liści,
- ustawienia pojemników służących do gromadzenia przeterminowanych leków w 30 punktach aptecznych oraz realizowanie odbioru tych odpadów,
- ustawienia pojemników służących do gromadzenia zużytych baterii i akumulatorów w 12 punktach w obiektach użyteczności publicznej oraz realizowanie odbioru tych odpadów,
- ustawienia na terenie miasta zbiorczych punktów, składających się z pojemników do segregacji odpadów komunalnych tzw. „gniazd” w ilości nie mniej niż 50 gniazd w 2019 roku, łącznie 700 sztuk od początku 2018 roku,
- mycia i dezynfekcji pojemników na odpady zmieszane - 2 razy w roku,
- mycia i dezynfekcji pojemników na odpady zbierane selektywnie: papier, tworzywa sztuczne i szkło - 1 raz w roku,
- mycia i dezynfekcji pojemników na odpady biodegradowalne - 2 razy w roku.

Miesięczna opłata od 1 mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w roku 2019 wynosiła:

- do 31 sierpnia:
 - 15 zł/mc od osoby przy zadeklarowaniu selektywnego gromadzenia odpadów,
 - 25 zł/mc od osoby przy zadeklarowaniu zmieszanego gromadzenia odpadów,
- od 1 września:
 - 27 zł/mc od osoby przy zadeklarowaniu selektywnego gromadzenia odpadów,
 - 54 zł/mc od osoby przy zadeklarowaniu zmieszanego gromadzenia odpadów.

W przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne opłata naliczana jest od pojemności pojemnika. W roku 2019 opłata ta wynosiła:

- do 31 sierpnia:
 - 92,08 zł/m³ za jednorazowy odbiór w przypadku gdy odpady są zbierane i odbierane selektywnie,
 - 160,41 zł/m³ za jednorazowy odbiór w przypadku gdy odpady nie są zbierane i odbierane selektywnie,
- od 1 września:
 - 98,56 zł/m³ za jednorazowy odbiór w przypadku gdy odpady są zbierane i odbierane selektywnie,
 - 197,12 zł/m³ za jednorazowy odbiór w przypadku gdy odpady nie są zbierane i odbierane selektywnie.

Dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez

część roku, ustalono ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, której wysokość w roku 2019 wynosiła odpowiednio:

- jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 143,65 zł za rok od domku letniskowego;
- jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 250,12 zł za rok od domku letniskowego;
- jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 5,37 zł za rok od działki zlokalizowanej na terenie rodzinnych ogrodów działkowych;
- jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 9,35 zł za rok od działki zlokalizowanej na terenie rodzinnych ogrodów działkowych;
- jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 143,65 zł za rok od pozostałych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 250,12 zł za rok od pozostałych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Zgodnie z podjętymi przez Radę Miasta Jeleniej Góry uchwałami, odpady zmieszane gromadzone są w pojemnikach, natomiast odpady segregowane gromadzone są w pojemnikach (dla zabudowy wielorodzinnej i nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne) oraz w workach (dla zabudowy jednorodzinnej). Nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe w ramach uiszczanej opłaty zostały wyposażone w pojemniki do gromadzenia odpadów zmieszanych. Odbieranie odpadów zróżnicowane jest na zabudowę jednorodzinna i wielorodzinna. W zabudowie jednorodzinnej odpady zmieszane i biodegradowalne odbierane były raz w tygodniu, natomiast tworzywa sztuczne, szkło i papier raz na dwa tygodnie. W okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia zwiększała się częstotliwość odbierania tworzyw sztucznych na raz w tygodniu. Odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon realizowany był do 31 sierpnia z częstotliwością raz w miesiącu, od 1 września minimum raz na dwa miesiące. W zabudowie wielorodzinnej odpady zmieszane i biodegradowalne odbierane były raz w tygodniu, natomiast tworzywa sztuczne, szkło i papier raz na dwa tygodnie. W okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia zwiększała się częstotliwość odbierania odpadów biodegradowalnych na dwa razy w tygodniu oraz tworzyw sztucznych na raz w tygodniu. Odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon realizowany był z częstotliwością raz w miesiącu. W miarę potrzeb z wyznaczonych punktów odbierane są przeterminowane leki oraz baterie i akumulatory.

Dodatkowo, w celu zapewnienia mieszkańcom łatwiejszej formy przekazywania odpadów „problemowych” zgodnie z uchwałą w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, prowadzono okresową mobilną zbiórkę odpadów problemowych przez mobilny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Tabela 1 przedstawia frakcje odpadów przyjmowane w mobilnym PSZOKu.

Tabela 1. Frakcje odpadów przyjmowane w mobilnym PSZOKu

kod odpadu	rodzaje odpadów
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31
20 01 31*	leki cytotoksyczne i cytostatyczne
20 01 27*	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne
20 01 28	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27
15 01 10*	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)
15 01 11*	opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
20 01 14*	kwasy
20 01 15*	alkalia
20 01 17*	odczynniki fotograficzne
20 01 13*	rozpuszczalniki
20 01 29*	detergenty zawierające substancje niebezpieczne
20 01 30	detergenty inne niż wymienione w 20 01 29
13 02 05*	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych
13 02 06*	syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe
13 02 08*	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe
20 01 33*	baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
20 01 23*	urządzenia zawierające freony
20 01 21*	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć
ex 16 02 16	odpadowy toner drukarski z urządzeń biurowych
16 80 01	magnetyczne i optyczne nośniki informacji
20 01 19*	środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne np. herbicydy, insektycydy)
20 01 80	środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19
20 01 25	oleje i tłuszcze jadalne
20 01 26*	oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25

Mobilny PSZOK był do dyspozycji mieszkańców w soboty od kwietnia do października za wyjątkiem świąt. Stacjonował w 25 lokalizacjach. Informacje o zbiórkach umieszczane były na stronie internetowej Urzędu Miasta, w mediach społecznościowych oraz w lokalnym radiu. Szerszy katalog odpadów problemowych przyjmowany był w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Wolności 161/163. PSZOK przyjmuje odpady od mieszkańców Jeleniej Góry nieodpłatnie, od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-18.00 oraz w każdą sobotę w godzinach 8.00-14.00, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Tabela 2 przedstawia frakcje odpadów przyjmowane w PSZOKu.

Tabela 2. Frakcje odpadów przyjmowane w PSZOKu

kod odpadu	rodzaje odpadów
20 01 01	papier i tektura
15 01 01	opakowania z papieru i tektury
20 01 39	tworzywa sztuczne
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych
20 01 40	metale
15 01 04	opakowania z metali
15 01 05	opakowania wielomateriałowe
20 01 02	szkło
15 01 07	opakowania ze szkła
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji
15 01 03	opakowania z drewna
20 01 38	drewno inne niż wymienione w 20 01 37
20 01 37*	drewno zawierające substancje niebezpieczne
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31
20 01 31*	leki cytotoksyczne i cytostatyczne
20 01 27*	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne
20 01 28	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27
15 01 10*	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)
15 01 11*	opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
20 01 14*	kwasy
20 01 15*	alkalia
20 01 17*	odczynniki fotograficzne
20 01 13*	rozpuszczalniki
20 01 29*	detergenty zawierające substancje niebezpieczne
20 01 30	detergenty inne niż wymienione w 20 01 29
13 02 05*	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych
13 02 06*	syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe
13 02 08*	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe
20 01 33*	baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33
20 01 35	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
20 01 23*	urządzenia zawierające freony
20 01 21*	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć
ex 16 02 16	odpadowy toner drukarski z urządzeń biurowych
16 80 01	magnetyczne i optyczne nośniki informacji

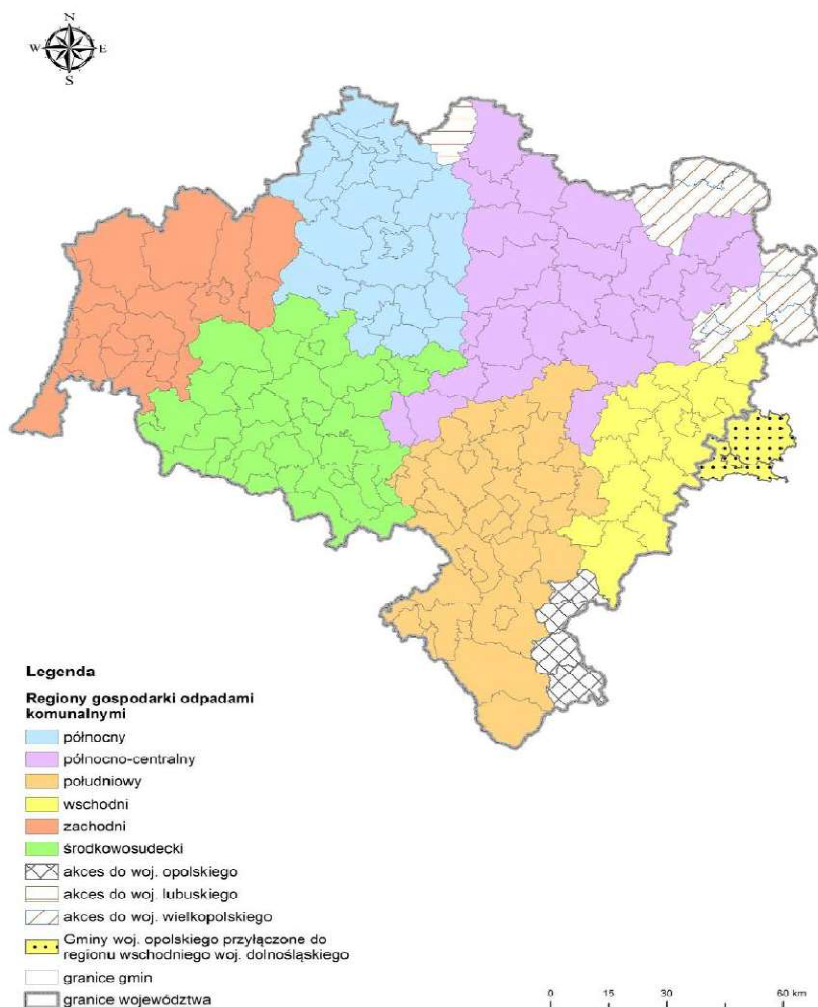
20 03 07	odpady wielkogabarytowe
20 01 11	tekstylia
20 01 10	odzież
20 01 19*	środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne np. herbicydy, insektycydy)
20 01 80	środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19
20 01 25	oleje i tłuszcze jadalne
20 01 26*	oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25
16 01 03	zużyte opony
odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstwa domowego do 0,1 Mg od mieszkańca rocznie:	
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
17 01 02	gruz ceglany
17 01 03	odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
17 01 07	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
17 02 01	drewno
17 02 02	szkło
17 02 03	tworzywa sztuczne
17 03 02	mieszanki bitumiczne inne niż wymienione w 17 03 01
17 04 01	miedź, brąz, mosiądz
17 04 02	aluminium
17 04 03	ołów
17 04 04	cynk
17 04 05	żelazo i stal
17 04 06	cyna
17 04 07	mieszanina metali
17 04 11	kable inne niż wymienione w 17 04 10
17 05 08	tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07
17 06 04	materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03
17 08 02	materiały budowlane zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01
ex 20 03 99	odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe
17 09 04	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03
17 01 80	usunięte tynki, tapety, okleiny itp.
17 03 80	odpadowa papa

4.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Do dnia 5 września 2019 r., tj. do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), gospodarka odpadami w województwie dolnośląskim

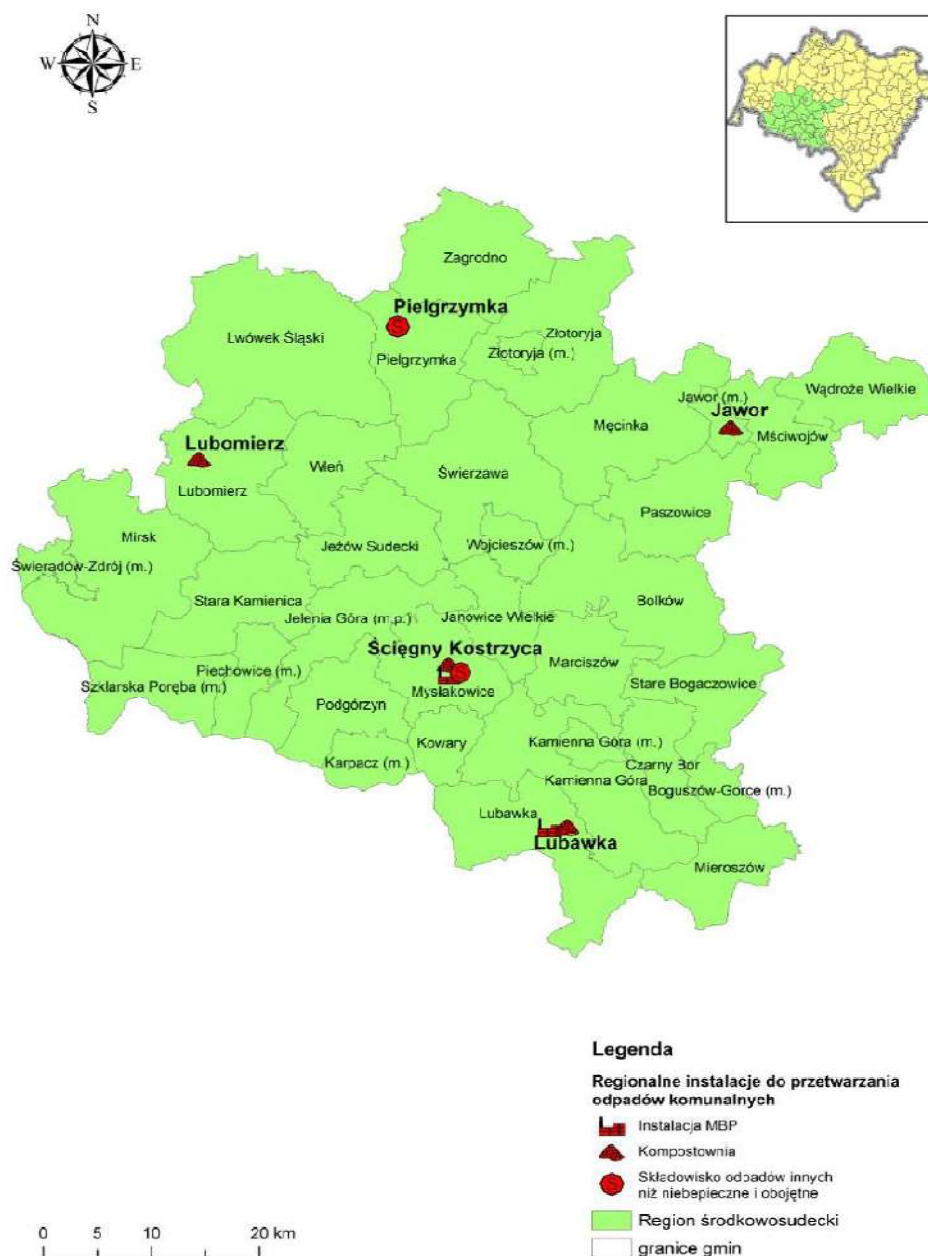
opierała się na wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami 2016-2022 regionach gospodarki odpadami (RGO). Miasto Jelenia Góra leżało w regionie śródkowosudeckim.

Rysunek 1. Podział województwa dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami. Źródło: WPGO dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 (stan do dnia 5 września 2019 r.)

Źródło: WPGO dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022

Rysunek 2. Gminy wchodzące w skład regionu śródkowosudeckiego wraz z regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych (stan do dnia 5 września 2019 r.)

Źródło: WPGO dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022

W każdym Regionie Gospodarki Odpadami wyznaczone zostały instalacje regionalne oraz instalacje zastępcze. Do 5 września odpady komunalne zmieszane i odpady zielone mogły być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w ramach danego regionu lub w wyjątkowych sytuacjach w instalacjach zastępczych.

Wyróżniane były RIPOKi o następującym charakterze:

- mechaniczno- biologiczne przetwarzanie (MBP) zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków

wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,

- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Aktem wykonawczym obowiązującym do 5 września 2019 r., wskazującym uprawnione instalacje do przetwarzania odpadów, była uchwała nr XLIII/1451/17 z dnia 21.12.2017 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 5607 z dnia 29 grudnia 2017 r.).

Tabela 3. Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w regionie śródkowosudeckim

Rodzaj instalacji	Lokalizacja instalacji
Instalacja mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych - MBP	ul. Zielona 30 58-420 Lubawka
	Ściegny - Kostrzyca 58-533 Mysłakowice
Instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów - kompostownia	Ściegny – Kostrzyca 58-533 Mysłakowice
	ul. Słowackiego 59-400 Jawor
	ul. Kargula i Pawlaka 16 59-623 Lubomierz
	ul. Zielona 30 58-420 Lubawka
Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowisko	Ściegny - Kostrzyca 58-533 Mysłakowice
	59-524 Pielgrzymka

Tabela 4. Instalacje Zastępcze do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w regionie śródkowosudeckim

Rodzaj instalacji	Lokalizacja instalacji
Instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów - kompostownia	Płóczki Dolne 59-600 Lwówek Śląski
Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	59-632 Lubomierz
	Płóczki Dolne 59-600 Lwówek Śląski
	58-420 Lubawka
	ul. Słowackiego 59-400 Jawor

Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579

z późn. zm.) regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych zapewniające:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych,

stały się instalacjami komunalnymi.

W związku ze zniesieniem zasady regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 poz. 1579 z późn. zm.), straciły moc uchwały w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, wydane na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.). W związku z art. 6 ust. 17 przytaczanej ustawy z dnia 19 lipca 2019 r., Marszałek Województwa Dolnośląskiego prowadzi listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów.

Tabela 5. Funkcjonujące na terenie województwa dolnośląskiego instalacje komunalne do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Lp.	Lokalizacja funkcjonujących instalacji komunalnych - MBP
1	Gać 90, 55-200 Oława
2	Rusko 66, 58-120 Jarosłów
3	Kryniczno 93, 55 – 300 Środa Śląska
4	Rudna Wielka, 56-210 Wąsosz
5	ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa
6	Ścinawka Dolna, 57-420 Radków
7	Zawiszów 5, 58-100 Świdnica
8	ul. Beethovena, 58-300 Wałbrzych
9	ul. Komunalna 3, 67-200 Głogów
1	ul. Rzeszotarska, 59-220 Legnica
1	ul. Zielona 3, 59-300 Lubin
1	ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice
1	ul. Zielona 30, 58-420 Lubawka
1	Ściegny – Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
1	Trzebień, ul. Spacerowa 24, 59-700 Bolesławiec
1	ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubań
1	ul. Zgorzelecka, 59 – 920 Bogatynia

Tabela 6. Funkcjonujące na terenie województwa dolnośląskiego instalacje komunalne do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych

Lp.	Lokalizacja funkcjonujących instalacji komunalnych – Składowiska odpadów
1	Gać 90, 55-200 Oława
2	Rusko 66, 58-120 Jaroszów
3	Rudna Wielka, 56-210 Wąsosz
4	Ścinawka Dolna, 57-420 Radków
5	Zawiszów 5, 58-100 Świdnica
6	Głogów, 67-200 Głogów
7	ul. Rzeszotarska, 59-220 Legnica
8	ul. Zielona 1, 59-300 Lubin
9	ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice
1	Ściegny – Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
1	Pielgrzymka, 59-524 Pielgrzymka
1	ul. Zgorzelecka, 59-920 Bogatynia
1	Trzebień, ul. Spacerowa 24, 59-700 Bolesławiec
1	ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubiąż

Odpady pochodzące z Jeleniej Góry zostały zagospodarowane zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 7. Zagospodarowanie odpadów pochodzących z Jeleniej Góry

Lp.	Rodzaj odpadu	Instalacja
1	Odpady zmieszane	Ściegny – Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
2	Odpady ulegające biodegradacji i zielone	Ściegny – Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice
		Plac Wolności 47/50, 59-623 Lubomierz
		Aleja Przyjaźni 9, 46-020 Opole
3	Pozostałość z sortowania odpadów selektywnie odebranych	Zawiszów 5, 58-100 Świdnica
4	Pozostałość z sortowania odpadów zmieszanych	Ściegny – Kostrzyca, 58-533 Mysłakowice

Moce przerobowe dla poszczególnych elementów Instalacji Komunalnych w Ściegnach-Kostrzycy:

- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowisko o pojemności 372 300 m² (pojemność projektowana kwater obecnie użytkowanych);
- mechaniczno- biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych – MBP o wydajności dla części mechanicznej 50 000 Mg/rok, dla części biologicznej 17 950 Mg/rok.

Moce przerobowe instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – kompostowania są o wydajności 4 000 Mg/rok.

4.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Miasto Jelenia Góra planuje budowę nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W PSZOKu planuje się zbieranie rzeczy używanych niestanowiących odpadu, celem ponownego użycia oraz naprawę i przygotowanie do ponownego użytku odpadów o kodach: 20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36*, 20 03 07.

4.4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Miasto Jelenia Góra wydatkowało 20 426 944,74 zł na zadania związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

89,45 % - odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,

4,48 % - tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

5,92 % - obsługa administracyjna systemu,

0,15 % - edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

4.5. Liczba mieszkańców

Na dzień 31 grudnia 2019 r. deklarację złożyło 63 661 osób zamieszkujących na terenie Jeleniej Góry oraz 1 099 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

4.6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których *gmina* powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Miasto Jelenia Góra uchwałą nr 331.XXXIII.2012 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Dol., poz. 251), przejęło obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. W związku z tym, na terenie gminy nie występują właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.

4.7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie *gminy*

Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu Jeleniej Góry w 2019 r. wyniosła: 29 588,990 Mg/rok.

Tabela 8. Ilości odebranych odpadów komunalnych w 2019 r. Źródło: Obliczenia własne na podstawie sprawozdań podmiotów odbierających odpady.

Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]	%
Opakowania z papieru i tektury	847,010	2,86
Zmieszane odpady opakowaniowe (metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe)	1828,500	6,18
Opakowania ze szkła	1238,670	4,19
Zużyte opony	1,840	0,01
Odpady budowlane i rozbiórkowe	380,430	1,29
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	3,685	0,01

Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,395	0,00
Odpady ulegające biodegradacji	2585,890	8,74
Inne odpady nieulegające biodegradacji	66,600	0,23
Zmieszane odpady komunalne	21023,880	71,05
Odpady wielkogabarytowe	1101,370	3,72
Pozostałe odpady	510,720	1,73

W roku 2019 zebrano w PSZOKu 1 162,626 Mg odpadów komunalnych dostarczonych przez mieszkańców.

Tabela 9. Ilości zebranych odpadów komunalnych w 2019 r. w PSZOK. Źródło: Obliczenia własne na podstawie sprawozdań podmiotu prowadzącego PSZOK

Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów (PSZOK stacjonarny + mobilny) [Mg]
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,047
Zużyte opony	31,140
Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,417
Gruz ceglany	14,460
Szkło	26,060
materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	11,873
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	229,040
Odzież	2,150
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,256
Urządzenie zawierające freony	12,254
Farby, tusze, farby drukarskie, keje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	14,770
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,153
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,254
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	15,983
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	27,369
Odpady ulegające biodegradacji	198,670
Odpady wielkogabarytowe	577,730

4.8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

4.8.1. Odpady zmieszane

W roku 2019 odebrano 21 023,88 Mg odpadów zmieszanych (20 03 01). Zostały one w całości poddane mechaniczno-biologicznym procesom przetwarzania, w wyniku których wysortowano ze strumienia odpady nadające się do dalszego przetwarzania. Ze strumienia wysortowano opakowania: z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali oraz opakowania ze szkła.

4.8.2. Odpady ulegające biodegradacji

W roku 2019 odebrano z nieruchomości 2 585,89 Mg odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01). Zostały one poddane procesowi kompostowania.

W Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zebrano 198,670 Mg odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01).

4.8.3 Pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, powstające z przetwarzania odpadów komunalnych

W roku 2019 poddano składowaniu 4 385,53 Mg pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych (frakcja o wielkości powyżej 80 mm).

Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania wynosi 107,323 Mg.

4.8.4 Osiągnięte poziomy

W roku 2019 uzyskano następujące poziomy:

- poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji 14%,
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła 43%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych 41%.